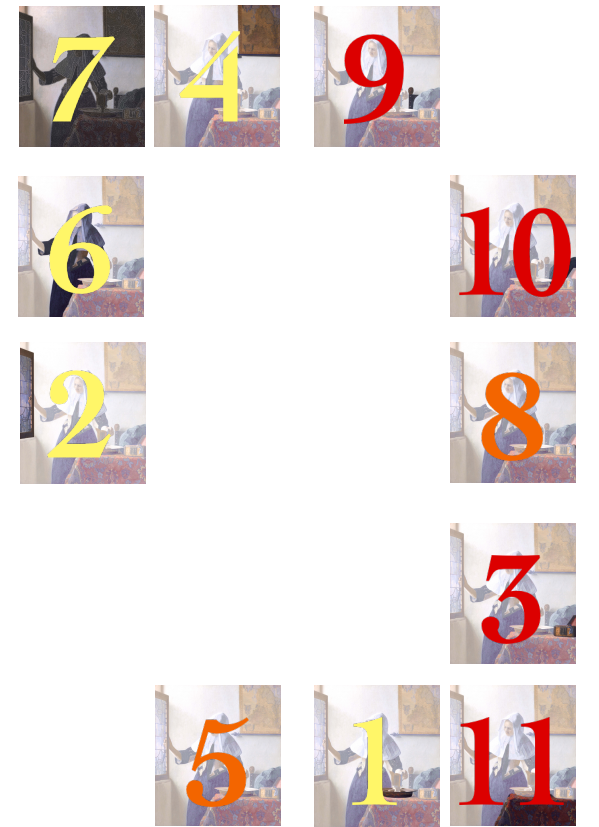

"Dichtbij Vermeer" is de naam van een project dat van start is gegaan in het najaar van 2014. De voorbereidingen zijn op dit moment -zomer 2018- nog steeds bezig! Johannes Vermeer gebruikte bijzondere technieken om z'n schilderijen tot leven te brengen. De beelden zijn als het ware 'n 'still' uit een film!

Zou ik het omgekeerde kunnen bereiken en weer tot de opstelling kunnen komen die hij deed om z'n beelden te maken?

De bedoeling van dit project is dus om een uitmuntend fotografisch beeld te maken, gebaseerd op het werk van de schilder Vermeer. Voor dit project sprak het schilderij 'Vrouw met waterkan' mij enorm aan. Om dit beeld tot leven te brengen zijn er 11 essentiële zaken nodig waarvan:

- 1 Bassin of schaal:** Wim Nys, adviseur-teamverantwoordelijke collectie en onderzoek van het Zilvermuseum Provincie Antwerpen gaf me reeds advies over het zilverwerk voorkomend in hét bovenstaand schilderij van Vermeer waarop ik m'n project baseer. Georges Cuyvers, een bekende Belgisch edelsmid en sieraadontwerper engageert zich om een gelijkende zilveren schaal te maken.
- 2 Glas in lood:** Voor een replica van het typische glas in lood kon ik rekenen op de medewerking van de docent Sophie Troch en student Herman Op de Beeck van het atelier 'Glas in lood' van de Koninklijke Academie voor Schone Kunsten- deeltijds kunstonderwijs te Antwerpen. Het glas in lood is inmiddels volledig klaar en Herman heeft fantastisch werk geleverd!
- 3 Juwelenkistje:** Het juwelenkistje met parelsnoer is ook een belangrijk aspect in het schilderij 'Vrouw met waterkan' maar heb ik nog **niet**. Een passend geel/bruin juwelenkistje met bleek rood vilt heb ik (zomer 2018) nog steeds niet gevonden. Vera Teunen, een traditioneel en moderne houtbewerkster, gaf nog deze uitgebreide informatie: ""Het is duidelijk dat de sluiting half verdekt is. Een van de gedraaide pilasters is weggeklapt met het deksel wat het sleutelgat verdekte. Het gat is assymetrisch geplaatst doordat er vier pilasters zijn in dichte toestand. Het lijkt erop dat er gefineerde paneeltjes zijn gebruikt in raamwerkjes van een donkerdere houtsoort. Het zou kunnen dat er esdoorn finer is gebruikt omdat het wat geel oogt. Bij deze houtsoort komt het vaak voor dat er verdraaiingen ontstaan bij de groei en hierdoor lijkt het een beetje op de plooiën van zijde. Dit effect heet ook wel moiré of gewaterd esdoorn.""
- 4 Kaart:** Een replica van de kaart met de identieke kleuren en de identieke afmetingen heb ik inmiddels in mijn bezit! Bedankt aan de universiteit van Leiden, met in het bijzonder Anneke Beekhof van de afdeling Bijzondere Collecties van de Universitaire Bibliotheken Leiden, voor de hulp in de zoektocht naar en het bezorgen van identiek dezelfde kaart als op het schilderij van Johannes Vermeer! Deze landkaart van de Zeventien Provinciën van Nederland werd gepubliceerd door de Nederlandse cartograaf Huyck Allart. Het enige bekende voorbeeld van Allart's kaart, waarop de datum van 1671 staat, wordt bewaard in de Universiteitsbibliotheek te Leiden. Hoewel Allart's kaart is identiek qua geografische inhoud, werden er een paar decoratieve cartouches gezien op de versie van Vermeer.
- 5 Kan:** Ook voor de zilveren waterkan gaf Wim Nys, adviseur-teamverantwoordelijke collectie en onderzoek van het Zilvermuseum Provincie Antwerpen me advies. Een sterk gelijkende kan heb ik -bij toeval- in het verre USA gevonden, mogelijk wordt deze kan nog verder aangepast...
- 6 Kledij:** Voor een replica van de kleding van de Vrouw met de waterkan, kan ik rekenen op de medewerking van Hilde Van Bellingen van 'De Juiste Maat' uit Temse en het advies van Hilde Van Snick, leerkracht 'Textiele Kunsten' aan de Stedelijke Academie voor Schone Kunst (SASK) van Sint-Niklaas. Bedankt Marion, je was m'n eerste model voor dit project. Door een tip van Hilde kan ik rekenen op Stephanie als beter gelijkend model.
- 7 Locatie:** Voor de locatie van de opnames van dit project krijg ik hulp van het prachtige Maagdenhuismuseum. Hier kan iedereen de kunstcollectie van OCMW Antwerpen bekijken. Het is het kleinste museum van Antwerpen, gelegen tussen andere historische panden midden in een hippe winkelbuurt in het stadscentrum. Naast gebruiksvoorwerpen biedt het een verrassend rijke collectie schilderijen en beeldhouwwerken. Het kleine museum herbergt niet minder dan 150 kunstwerken waaronder schilderijen van Antwerpse grootmeesters uit de 15de tot en met de 17de eeuw: Pieter Paul Rubens, Jacob Jordaens, Antoon Van Dyck alsook 'kleinere' meesters zijn vertegenwoordigd: Pieter Aertsen, Otto Van Veen, Simon De Vos, Maarten Pepijn. Ook vind je er beeldhouwwerk uit de 16de tot de 18de eeuw van o.a. Huibrecht Van den Eynde, Walter Pompe en worden er jaarlijks interessante tijdelijke tentoonstellingen aangeboden.
- 8 Parelsnoer:** Een parelsnoer heb ik inmiddels, hoewel het allicht geen echte parels zijn.
- 9 Stoel:** Een exact gelijkende Spaanse stoel heb ik (zomer 2018) nog **niet** gevonden. "Op het probleem van de variaties stuiten we steeds weer in ons onderzoek. De leren stoelen met leeuwenpinakels zijn op alle vroege schilderijen versierd met een patroon van gele ruiten. Dan, te beginnen met 'Lezende vrouw in het blauw', schijnen de stoelen een nieuwe bekleding gekregen te hebben in het lichtblauw fluweel. Was dat in werkelijkheid ook een verandering? Dat zou ik gedacht hebben als het niet zo was dat de ruiten opnieuw voorkomen op het 'Schrijvend meisje in het geel' of de 'Schrijvende dame', welk schilderij in het algemeen 3 of 4 jaar later gedateerd wordt dan de 'Lezende vrouw in het blauw'." *(bron: John Michael Mondigs - Vermeer en zijn milieu, vertaald door Hans Bronkhorst)*
- 10 Stof:** Blauwe stof zoals op het schilderij heb ik (zomer 2018) nog **niet** in mijn bezit.
- 11 Tapijt:** Een op het schilderij gelijkend tapijt heb ik (zomer 2018) nog **niet** in mijn bezit. Christian Vrouyr, een specialist in deze materie wist me het volgende te vertellen: "... Het is omzeggens niet geweten hoe de tapijten terecht kwamen bij schilders. En nog minder waar ze juist vandaan kwamen. Er was in die tijd weinig tapijthandel als dusdanig. Handelaars uit Genua en Venetië trokken in die tijd naar het Midden Oosten, maar bleven langs de kusten van de Middellandse Zee. Zij kochten specerijen, stoffen, zijde, maar de aankoop van tapijten gebeurde sporadisch en maakte geen deel uit van een belangrijke import. Er was sinds de 14e eeuw een 'Oosterlingenhuis' in Brugge, een soort van handelskantoor waar oosterse handelaars hun goederen konden verkopen. De geschiedenis van het Oosters tapijt steunt op een zéér beperkt aantal documenten. Van vele historische stukken in musea (late middeleeuwen en vroege renaissance) is de herkomst niet meer te bepalen. Om geen foute origine mee te geven, kregen zij de naam van schilders: bepaalde schilders hebben zeer vaak hetzelfde type tapijt afgebeeld op hun werken. Zo spreken we van Lotto, Holbein, Memling, Ghirlandaio (enz enz) tapijten. Dat verwijst naar de tekening. Meest courant in Noord Europa waren de producties uit Anatolië maar ook enkele Perzische tapijten waren toen op de markt onder de dynastie Safaviden. Het geknoopte tapijt op deze afbeelding lijkt me eerder van Perzische origine"